

Zienswijzen nota (concept)

Bestuurlijke reactie op de ingediende zienswijzen en concept zienswijzen bij het ontwerp Beleidsplan (2024 – 2027) *Archieven: Open, Openbaar, (her)Bruikbaar* van Regionaal Archief Zuid-Utrecht

Op 14 augustus 2023 stelde het bestuur van het Regionaal Archief Zuid-Utrecht het ontwerp Beleidsplan *Archieven: Open, Openbaar, (her)Bruikbaar* voor de periode 2024-2027 vast. Het ontwerp-Beleidsplan werd op 17 augustus 2023 gestuurd aan de gemeenteraden met het verzoek om voor 1 november 2023 een eventuele zienswijze in te dienen. Vanuit de raden van de gemeenten Houten, Vijfheerenlanden en Wijk bij Duurstede is een reactie ontvangen. In hun zienswijzen stemden de raden in met het beleidsplan.

In de zienswijzen zijn opmerkingen gemaakt over:

- De omvang en groei van de fysieke collectie en de doorberekening daarvan in de komende verdeelsleutel;
- Het starten van de 5-jaarlijkse herijking van de kostenverdeelsleutel;
- De bekostiging van incidentele digitaliseringsprojecten;
- Het uitbrengen van een sober beleidsplan

Op 14 november 2023 besloot het college van Utrechtse Heuvelrug de raad voor te stellen kennis te nemen van het beleidsplan 2024-2027 en geen zienswijzen in te dienen. Het beleidsplan staat geagendeerd in de raadsvergadering van 4 december a.s. Het college van Utrechtse Heuvelrug heeft dit bericht gedeeld, onder voorbehoud van instemming door de raad.

Het ontwerp-Beleidsplan is op 19 december 2023 geagendeerd in de raad van de gemeente Rhenen. De concept zienswijze van beide Raad is ambtelijk gedeeld met het RAZU. In deze concept zienswijze zijn opmerkingen gemaakt over:

- De digitale uitdagingen
- Beheersing van kosten

De zienswijzen en concept zienswijzen zijn besproken tijdens de RAZU bestuursvergadering van 29 november 2023.

De tekst van de ingediende zienswijzen en concept zienswijzen is opgenomen in de tabel op de volgende pagina. De tijdens de bestuursvergadering van 29 november 2023 geformuleerde reacties op de bovenstaande opmerkingen zijn hieraan toegevoegd.

Ingediende zienswijzen en voorstel bestuurlijke reactie

- De omvang en groei van de fysieke collectie en de doorberekening daarvan in de komende verdeelsleutel;
- Het starten van de 5-jaarlijkse herijking van de kostenverdeelsleutel;
- De bekostiging van incidentele digitaliseringsprojecten;
- Het uitbrengen van een sober beleidsplan

	Gemeente	Zienswijze bij ontwerp Beleidsplan 2024 - 2027	Voorstel bestuurlijke reactie
1	Bunnik	Geen zienswijze	Waarvoor dank.
2	Houten	Instemming met het nieuwe beleidsplan.	Waarvoor dank.
3	Rhenen	<p>Concept Zienswijze ontvangen</p> <p>Focus op digitale uitdagingen Het RAZU richt een e-depotvoorziening in, een archief-wettelijke taak gericht op digitaal duurzame toegankelijkheid van documenten. Als gemeente wensen wij de komende jaren gebruik te kunnen maken van het regionale e-depot, bijvoorbeeld met de overbrenging van onze gedigitaliseerde bouwvergunningen uit de periode t/m 2010. Wij zullen met u en uw archiefinspecteur/ informatiemanager daartoe in gesprek willen zijn.</p> <p>Beheersing van kosten voor komende jaren In financieel opzicht vragen wij nadrukkelijk om kostenbeheersing, in de eerste plaats gericht op het garanderen van reguliere wettelijke taken, en in de tweede plaats een nadrukkelijke focus op digitale informatie en</p>	<p>In uw zienswijze geeft u aan gebruik te willen maken van de e-depotvoorziening van het RAZU. Met deze e-depotvoorziening kunt u voldoen aan de verplichting uit de Archiefwet 1995 om de permanent te bewaren digitale archieven die ouder zijn dan 20 jaar over te brengen naar het RAZU. Het ontwikkelen van de e-depotvoorziening staat gepland in 2023 en 2024, dat betekent dat de digitale archieven van de gemeente Rhenen vanaf begin 2025 kunnen worden opgenomen in het e-depot en daarna openbaar en toegankelijk zijn voor burgers.</p> <p>Het bestuur heeft het RAZU als opdracht meegegeven om een sobere en doelmatige bedrijfsvoering te voeren. De verhoging van de kosten in de jaren 2023 en 2024 komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ externe factoren (vooral CAO ontwikkelingen en indexatie)

		projecten, mits deze financieel gedekt zijn binnen de huidige jaarlijkse gemeentebijdrage. Daarbij komt dat wij in principe een mogelijk verdere stijging van jaarlijkse deelnemerskosten gezien de huidige perspectieven niet zonder meer kunnen honoreren. Vandaar onze nadrukkelijke oproep aan u tot kostenbeheersing voor komende jaren en ook om deze inspanningen uitdrukkelijk zichtbaar te maken in de komende kadernota 2025 en komende begrotingsstukken.	<p>➤ besluitvorming over de inrichting van een e-depotvoorziening, waarmee het RAZU voor de deelnemende gemeenten de archiefwettelijke taak van het beheren van digitale overheidsarchieven kan vervullen.</p> <p>Voor de komende beleidsperiode heeft het bestuur van het RAZU als randvoorwaarde meegegeven dat de voor 2024 vastgestelde formatie en middelen bepalend zijn voor de koers en activiteiten in de jaren 2024-2027. Dit heeft geleid tot scherpe keuzes in het nieuwe beleidsplan en een focus op de kerntaken van het RAZU die voortvloeien uit de Archiefwet en de Wet Hergebruik overheidsinformatie. Ook de komende jaren zal het bestuur aandacht houden voor de financiële positie van de gemeenten en het RAZU door een goede balans te zoeken tussen de beschikbare middelen vanuit gemeenten en de zorgvuldige uitvoering van de wettelijke taken en de daarvoor benodigde middelen.</p>
4	Utrechtse Heuvelrug	Concept ontvangen. Er wordt geen zienswijze uitgebracht.	Waarvoor dank.
5	Vijfheerenlanden	<p>In het bijzonder willen wij u graag vragen uw aandacht te vestigen op de volgende aspecten benoemd in het ontwerp-beleidsplan 2024-2027:</p> <p>i.de wijze waarop de groei van de fysieke collectie wordt geëvalueerd, opgeslagen (na de uitvoering van het depotplan) en eventueel doorberekend in de kostencomponenten;</p>	<p>In uw zienswijze vraagt u aandacht voor de evaluatie van de omvang en groei van de fysieke collectie, ook in relatie tot de depotherinrichting, en het effect daarvan op de kostenverdeelsleutel. De kostenverdeelsleutel is in december 2019 herijkt en vastgesteld voor de jaren 2021 t/m 2025. In deze kostenverdeelsleutel is rekening gehouden met de omvang van archieven die in de jaren 2021 t/m 2025 worden overgebracht. In 2024 zal de kostenverdeelsleutel opnieuw herijkt worden. Net als in 2014 en 2019 zal daarvoor aan de gemeenten een opgave gevraagd worden van de fysieke archieven die zij in de jaren 2026 – 2030 gaan overbrengen.</p>

		<p>ii.de wijze waarop de herziening van het gehele bekostigingsmiddel (inclusief e-depot voorziening) wordt berekend, onderbouwd en gecommuniceerd aan de raad. We zouden graag een schatting van de bijdrage zo snel mogelijk zien, het liefst in de komende RAZU ontwerp-kadernota 2025.</p> <p>iii. Incidentele digitaliseringsprojecten: wij spreken onze voorkeur uit om deze projecten uit te voeren binnen de bestaande begroting.</p> <p>Wij verzoeken u om ons vroegtijdig te informeren en ervoor te zorgen dat de bekostiging op een transparante en verantwoorde manier wordt toegepast.</p>	<p>De herijking van de verdeelsleutel wordt uitgevoerd in 2024, zodat de verdeelsleutel toegepast kan worden in zowel de RAZU Kadernota als de gemeentelijke Kadernota's 2026. Dat is in lijn met de herijkingen in 2015 (toegepast vanaf 2017 t/m 2021) en 2019 (toegepast vanaf 2022 t/m 2025). Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat door het overbrengen van archieven (papier en digitaal) naar het RAZU de beheerskosten voor dat materiaal bij uw gemeente natuurlijk komen te vervallen. De Kadernota 2026 wordt, conform de termijnen in de gemeenschappelijke regeling, in ontwerp naar u toegestuurd voor 1 januari 2025 en als vastgestelde Kadernota voor 30 april.</p> <p>Uw wens om digitaliseringsprojecten binnen de bestaande begroting uit te voeren wordt door het bestuur ondersteund. Tegelijkertijd leeft er ook een wens om meer archieven en collecties digitaal beschikbaar te stellen, waardoor het gebruik van het materiaal vergroot wordt, aangesloten wordt op de wens van de burgers en de druk op de fysieke dienstverlening afneemt. Het balanceren tussen beide wensen zal de komende jaren een uitdaging zijn.</p> <p>Via uw portefeuillehouder en door het toezenden van ontwerp-Kadernota, ontwerp-Begroting en ontwerp-Begrotingswijziging zullen wij vroegtijdig informeren over de taakuitvoering en de bekostiging.</p>
6	Wijk bij Duurstede	<p>Sober beleidsplan</p> <p>U beschrijft dat in de totstandkoming van uw nieuwe beleidsplan uitgebreid gesproken is over ambities en financiële draagkracht. Gezien de financiële onzekerheden voor gemeenten vanaf 2026 heeft uw bestuur er voor gekozen om een sober beleidsplan op te stellen zonder extra financiële druk voor de deelnemers. Dit komt overeen met onze zienswijze op uw kadernota 2024. De gemeente Wijk bij</p>	<p>Geen reactie nodig.</p>

	<p>Duurstede is tevreden dat u uw functie als centrum voor onze lokale geschiedenis met beperkte financiële middelen kunt voortzetten.</p> <p>Onzekerheden door nieuwe verdeelsleutel</p> <p>De verdeelsleutel van het RAZU loopt tot en met 2025. Dat betekent dat tijdens uw komende beleidsperiode er mogelijk verschuivingen plaats gaan vinden in de verdeling van de kosten van het RAZU. Wijk bij Duurstede hecht aan de fijne samenwerking tussen de gemeenten in de regio Zuid-Utrecht en gaat er vanuit dat we in goed overleg een nieuwe verdeelsleutel kunnen afspreken. De gemeente benadrukt dat de gevolgen van deze financiële onzekerheid hierbij moet worden beperkt voor onze meerjarenbegroting.</p>	<p>In uw zienswijze benoemt u de onzekerheid in de meerjarenraming door het herijken van de kostenverdeelsleutel. De herijking van de verdeelsleutel wordt uitgevoerd in 2024, zodat de verdeelsleutel toegepast kan worden in zowel de RAZU Kadernota als de gemeentelijke Kadernota's 2026. Dat is in lijn met de herijkingen in 2015 (toegepast vanaf 2017 t/m 2021) en 2019 (toegepast vanaf 2022 t/m 2025). Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat door het overbrengen van archieven (papier en digitaal) naar het RAZU de beheerskosten voor dat materiaal bij uw gemeente natuurlijk komen te vervallen.</p> <p>De Kadernota 2026 wordt, conform de termijnen in de gemeenschappelijke regeling, in ontwerp naar u toegestuurd voor 1 januari 2025 en als vastgestelde Kadernota voor 30 april. Hiermee hopen wij de onzekerheid voor de meerjarenbegroting zoveel mogelijk weg te nemen.</p>
--	---	---